

05 mai 2025 nr. 04-3/34-800

la nr. 18-69-4266 din 14 aprilie 2025

Domnului **Alexei BUZU**,
Ministru al Muncii și Protecției Sociale
secretariat@social.gov.md

copie: cancelaria@gov.md

OPINIE

la proiectul de lege pentru aderarea Republicii Moldova la Convenția privind obținerea pensiei de întreținere în străinătate pentru copii și alți membri ai familiei și la Protocolul privind legea aplicabilă obligațiilor de întreținere, încheiate la Haga la 23 noiembrie 2007
nr. unic 306/MMPS/2025

Ratificarea Convenției de la Haga în materia întreținerii pentru copii și alți membri ai familiei este cu atât mai importantă, cu cât dreptul de circulație, dar și de ședere este valorificat în proporții majore, iar locul de aflare al reclamantului sau pârâtului nu mai este un impediment în obținerea pensiei de întreținere în străinătate în cazul statelor parte la Convenție.

Ombudsmanul copilului susține proiectul legii de aderare a Republicii Moldova la Convenție, formulând, în același timp, unele sugestii pentru proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (implementarea prevederilor Convenției de la Haga din 2007).

1. Textul Convenției susține că aceasta se aplică obligațiilor de întreținere care decurg dintr-o relație părinte - copil, cu privire la o persoană care **nu a împlinit încă 21 de ani**. Proiectul de lege vine cu modificarea art. 74 alin. (1) din Codul Familiei, care va avea următorul cuprins: Părinții sunt obligați să-și întrețină copiii minori, copiii majori inapți de muncă care necesită sprijin material și copiii majori **până la vârsta de 23 de ani** care sunt înmatriculați la studii.

Art. 293⁶ alin. (6) din proiect, cu care se completează Codul de procedură civilă, susține că asistența juridică garantată de stat este acordată în cazul tuturor cererilor formulate de un creditor în temeiul prezentului articol cu privire la obligațiile de întreținere față de o persoană care **nu a împlinit încă 21 de ani** care decurg dintr-o relație părinte-copil.

Cele două articole creează situații de fapt contradictorii. Pe de o parte, Codul Familiei va impune părintelui obligația de întreținere până la vârsta de 23 ani cu condiția urmării studiilor. Pe de altă parte, asistența juridică garantată de stat va putea fi acordată doar dacă creditorul pretinde întreținerea copilului care nu a împlinit încă 21 de ani, vârsta prevăzută și în Convenție.

În același timp, Legea privind drepturile copilului nr. 370/2023 definește copilul drept persoana care **nu a împlinit vârsta de 18 ani**.

Suntem în prezența a trei limite de vârste diferite indicate în acte normative diferite, ce vor crea confuzii când se va ajunge la aplicarea legii.

Pentru a evita viitoarele incertitudini, propunem de a revizui articolele menționate în scopul corelării actelor normative din domeniu;

2. Considerăm că posibilitatea beneficierii de asistență juridică garantată de stat ar trebui acordată tuturor creditorilor care pretind pensie de întreținere, nu doar celor care solicită pensie de întreținere pentru copil/copii.

Astfel, sugerăm de a modifica art. 293⁶ alin. (6) din proiect care vine să completeze Codul de procedură civilă.

3. Art. 111 alin. (2) lit. f) din Codul Familiei prevede că plata pensiei de întreținere, în baza hotărârii instanței judecătorești, încetează în cazurile: decesului creditorului întreținerii sau al debitorului întreținerii. Exemplificăm prin decizia Curții de Apel Chișinău din 24 mai 2022, cauza nr. 2r-807/22: tatăl a fost obligat să plătească pensia de întreținere copilului minor. După ce a încetat să o plătească în 2010, a fost pornită procedura executării silite. Până la data decesului debitorului, anul 2020, s-a acumulat o sumă considerabilă, iar executorul judecătoresc a încetat procedura de executare pentru că unicul moștenitor nu poartă răspundere pentru pensia de întreținere neplătită de defunct. Judecătoria Chișinău și Curtea de Apel Chișinău, de asemenea, nu au găsit temei pentru a admite transmiterea obligației de plată a pensiei de întreținere acumulate până la data decesului debitorului, către moștenitorul său. Simplu zis, din momentul decesului se stinge obligația debitorului de a întreține persoana îndreptățită la întreținere. Norma tace cu desăvârșire asupra obligațiilor deja născute, dar neexecutate, care trebuiau plătite anterior decesului. În speță, vorbim despre o obligație bănească deja acumulată. Mai mult, ea deja este constatată printr-un document executoriu. Nu este nimic incesibil sau intransmisibil într-o obligație bănească certă. Un alt temei când „plata încetează” este atingerea majoratului de către copil. Codul de executare la art. 47 alin. (1) stabilește că în cazul ieșirii uneia dintre părți din procedura de executare (decesul persoanei fizice, dizolvarea persoanei juridice sau reorganizarea ei, cesiunea creanței, preluarea datoriei), instanța de judecată examinează cererea privind înlocuirea acestei părți cu succesorul ei în drepturi în conformitate cu art. 70 din Codul de procedură civilă. Deoarece în Codul familiei, art. 5 alin. (2), găsim că drepturile și obligațiile familiale sunt legate de titularii lor și nu pot fi cedate persoanelor terțe, în speță nu a putut fi aplicată succesiunea în drepturi în condițiile art. 70 Cod de procedură civilă.

Propunerea Ombudsmanului copilului este de a revizui Codul familiei, Codul de executare, Codul civil și Codul de procedură civilă pentru a identifica soluții potrivite pentru situațiile de genul celei descrise, mai ales când este vorba de restanțe la plata pensiei de întreținere. Totuși, interesul superior al copilului trebuie să prevaleze.

Cu respect,

Vasile COROI,
Avocatul Poporului
pentru drepturile copilului

Executor: Liudmila Zarișneac,
Tel.: 060002681